

Biró Viktória

Pénzügy számviteli szak / Vállalkozási szakirány

*Magyarország családbarát politikája az
egészségbiztosítási ellátások tükrében*

2016.

Rövidítések magyarázata

GYED – Gyermekgondozási díj

GYES – Gyermekgondozást segítő ellátás

CSED - Csecsemőgondozási díj

CSOK – Családok otthonteremtési kedvezménye

MÁK – Magyar Államkincstár

NAV – Nemzeti Adó- és Vámhivatal

OEP – Országos Egészségbiztosítási Pénztár

EGT – Európai Gazdasági Térség

E. ALAP - Egészségbiztosítási Alap

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: Biró Viktória

Szak/szakirány: Pénzügy Számviteli szak/ Vállalkozási szakirány

Neptun kód: LY9IZ9

* A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): 2016

A szakdolgozat címe:

Magyarország családbarát politikája az egészségbiztosítási ellátások tükrében

Belső (operatív) konzulens neve: Deákné Gál Anikó

Külső (szakmai) konzulens neve: Pompor Mária

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

Családbarát politika, GYED extra, GYES, CSOK, ellátások elemzése,

Benyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított.***(Kérjük a megfelelőt aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)***Hozzájárulok / nem járulok hozzá,** hogy nem titkosított szakdolgozatomat az egyetem könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. *(Kérjük a megfelelőt aláhúzni!)* Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett –nem kizárólagos és időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: 2016. május 19.

.....
hallgató aláírása**A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.**

Dátum: .....2016. MÁJ. 20.....

.....
könyvtári munkatárs

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	1
1.1. Témaválasztás indokolása, célja	1
2. Magyarország családbarát politikája	3
2.1. Családi adókedvezmény	3
2.2. CSOK	4
2.3. Nők 40 éves kedvezményes nyugdíjazása	5
2.4. Egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai, családtámogatási és egyéb ellátások	6
3. 2014-től bevezetett GYED extra jogszabályi háttere, összehasonlítva a korábban igénybe vehető ellátásokkal	7
3.1. Hallgatói GYED igénybevétele, összehasonlítva a korábban igénybe vehető ellátás szabályaival (GYES) ⁷	
3.1.1. <i>Hallgatói GYED igénybevétele</i>	7
3.1.2. <i>GYES szabályai</i>	9
3.1.3. <i>A szabályok összehasonlítása</i>	9
3.2. Több gyermek után járó ellátások	10
3.3. Ikergyermek után igénybe vehető ellátások	10
3.4. GYED melletti munkavégzés szabályainak változása	10
4. Statisztikai adatok elemzése	12
4.1. Mennyien vették igénybe az egyes új ellátásokat?	12
4.2. Mennyivel kaptak többet a családok?	13
4.3. Értékelés összegzése	15
5. GYED extra és a GYES pénzügyi kezelése	17
5.1. GYED (E. alap)	17
5.2. GYES	17
6. Kitekintés a szomszédos országokra	19
7. Összegzés	20
Irodalomjegyzék	22
Táblázatok jegyzéke	24
Mellékletek	25
1. melléklet: Hallgatói jogviszony alapján igényelt gyermekgondozási díj igénylőlapja	26
2. melléklet: Gyermekgondozási díj igénylésének igénylőlapja	29
3. melléklet: Gyermekgondozási díj továbbfolyósításának a kérelme	32

1. Bevezetés

1.1. Témaválasztás indokolása, célja

Manapság egyre több ember teszi fel magának a kérdést, hogy milyen jövőkép vár ránk, valamint a családunkra. Azért választottam ezt a témát, mivel én is nő vagyok, sokat gondolok a családalapításra és a baráti körömben is sokat beszélünk róla. Nagyon fontosnak tartom, hogy az állam támogassa a családokat, gyermekeinket, mivel bennük van a jövő. Minden családi támogatás jó a családnak, az országnak és a nemzetnek. A család, mint intézmény is nagyon fontos, mert ez a társadalom legkisebb egysége, így a politikusoknak nagy figyelmet kell fordítani támogatásukra. Annál is inkább, mivel egyre magasabb szintű, szebb jövőt kell biztosítaniuk a felnövő generációnak. A társadalom alapja a család, ezt az egységet pedig az anya, apa, gyermek alkotja. A családtagok szoros összefonódása, egymásra történő befolyása egész életük során meghatározó.

A 90-es évektől lényegesen megváltoztak a családalapítási szokások, számottevően csökkent a házasságkötések száma, az élettársi viszonyoké pedig növekedett. Nagyon sok olyan párkapcsolat van, ahol nem vállalnak gyermeket. A gyermekvállalással kapcsolatosan a mai fiatalok nem úgy döntenek, mint régen. Korábban mindenki 20 éves kora körül szült. Manapság nagyon sok olyan érv van, ami miatt a fiatalok nem vállalnak gyermeket, így pedig a gyermekek száma csökken és ez a népesség csökkenését is maga után vonja. Ez a tendencia évtizedek óta folyamatosan érzékelhető volt illetve még napjainkban is tart, és ezt a negatív folyamatot kívánja a politika gazdasági eszközökkel és ösztönző támogatásokkal megfordítani.

A mai magyar fiatalok többségének az elsődleges célja a szórakozás és a karrierépítés. A nők nagy hányada csak 30 év felett szeretne gyermeket szülni, addig pedig sikereket szeretne elérni az életben. Vannak olyanok is, akik pedig egyáltalán nem szeretnék gyermeket. A nők nagy része fél attól, hogy anya lesz. Fél attól, hogy nem lesz jó anya, fél attól, hogy nem fogja tudni felnevelni gyermekét, anyagi vonzatait kifizetni, valamint sok terhet von maga után egy kisgyermek. Sokan segítség nélkül nem is tudnák felnevelni a kisgyermeküket, mivel nem megfelelőek az életkörülményeik. Akiknek pedig a munka volt az első, azok az addig felépített szakmai karrierjüket féltik. Természetesen ezen a területen is akadnak kivételek, de számuk alacsonyra tehető.

Sajnos még ma is kevesebb a születések száma, mint a halálozásoké. *„2015-ben 91.700 gyermek született, 0,2 százalékkal több, mint az előző évben. A halálozások száma 131.600 volt, ami a 2014. évihez viszonyítva 4,2 százalékkal emelkedett. A természetes fogyás 39.900*

*fő volt, 5102-vel több az egy évvel korábbinál.”*¹ A politikusoknak tehát a támogatások segítségével ezt a tendenciát kell megfordítaniuk ahhoz, hogy ne haljon ki a nemzetünk.

Dolgozatommal is hozzá szeretnék járulni ahhoz, hogy ezen a létfontosságú területen belül rámutassak az ellátási rendszer, valamint az egyéb támogatások ösztönző szerepére, melyet jól szimbolizál a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény preambuluma: *„Az Országgyűlés a gyermekeket vállaló és nevelő családok jólétéért és jól-létéért, valamint a magyar népesedéspolitikai célok megvalósításáért érzett felelősségétől vezérelve, az Alaptörvényben és a családok védelméről szóló törvényben foglaltak érvényre juttatása érdekében alkotta meg”*² a jogszabályt.

---

¹ *Hajdu Péter: Gazdaság: A halál még nagyobb úr. In: Zala Hírlap. 2016.02.25. 6. oldal*

² *1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról szóló preambulum [2016.01.01-én hatályos állapot szerint]. Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=35344.287233 Letöltés időpontja: 2016.02.10.*

2. Magyarország családbarát politikája

A statisztikai adatok, elemzések szerint az Európai Unióban súlyos demográfiai válság van. Minden ország másképp áll ehhez a kérdéshez. Néhány uniós tagállamban a migrációban látják a demográfiai probléma megoldását, ezzel szemben a magyar kormány a családok megerősítésében. Úgy vélik, hogy Európa előregedését a családok támogatásával tudják megállítani. A legnagyobb probléma a családok hanyatlása. Az országnak egy erős köteléket kell létrehoznia, hogy politikai, gazdasági megoldása sikert hozzon. A család hiába a legkisebb társadalmi egység, de egyben a legnagyobb erőforrás is, ezért a családokat támogatni kell, nem pedig magukra hagyni. Egy 2014-es értékelés szerint: „A családbarát politika sikert hozott, ezt pedig a népességi adatok is igazolják, a családoknak több forrás jut jelenleg, mint 2010-ben. 2010-ben összesen 643 milliárd forint jutott a költségvetésből az 1,2 millió gyermeket családot támogatására, addig az idei költségvetés már 225 milliárd forinttal többet, 868 milliárd forintot biztosít számukra, ami 35 százalékos emelést jelent.”³

Az alábbiakban röviden ismertetem a családbarát politikai támogatásokat.

2.1. Családi adókedvezmény

A családi adókedvezmény igénybe vételét a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény szabályozza:

„A családi kedvezmény – a feltételek fennállása esetén – az összevont adó alapját csökkenti. A családi kedvezmény 2016-ban – az eltartottak lélekszámától függően – kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként:

1 eltartott esetén 66 670 forint,

2 eltartott esetén 83 330 forint,

3 vagy annál több eltartott esetén 220 000 forint.”⁴

A családi adókedvezmény a gyakorlatban azt jelenti, hogy egy eltartott esetén eltartottként havonta 10 000 forinttal, két eltartottnál eltartottanként 12 500 forinttal három vagy több eltartott esetén eltartottanként havonta 33 000 forinttal magasabb összegű nettó kereset áll a családok rendelkezésére.

A családi pótlék összege 8 éve nem emelkedett, a kormány inkább az adókedvezményben látja a családok támogatását, mivel ez munkához kötött támogatás.

³ Magyar Távirati Iroda: Sikeres a családbarát politika [online]. Letöltés időpontja: 2016.02.12. Megjelent: 2014. szeptember 25-én. Hozzáférés (URL): <http://mno.hu/belfold/siker-es-a-csaladbar-at-politika-1249620>

⁴ 1995. évi CXVII. törvény 29/A § (1-2 bekezdés) a családi kedvezményről szóló a személyi jövedelemadóról szóló szabály [2016.01.11. – 2017.12.31-ig hatályos állapot szerint]. Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=24312.315685 Letöltés időpontja: 2016.04.06.

A családi adókedvezmény a családi pótlékkal összefüggésben jár. Amíg a gyermek után, vagy figyelembe vételével családi pótlék folyósítása történik, addig lehet érvényesíteni a kedvezményt.

Megállapítható, hogy jelenleg csak a 20 évnél fiatalabb, középfokú intézményben tanuló gyermekek szüleit támogatja a kormány mind a családi adókedvezménnyel, mind a családi pótlékkal, konkrét anyagi támogatással.

2.2. CSOK

Az új, ösztönző családtámogatás a CSOK, azaz a családok otthonteremtési kedvezménye, ami a megszületett, és vállalt gyermeklétszámhoz kötődik. A CSOK 3 gyermek esetén 10 + 10 millió forintot ajánl a családoknak új lakás vásárláshoz vagy építéshez, ha megfelelnek a követelményeknek. A 10 + 10 millió forint pedig azt jelenti, hogy kapnak 10 millió forint vissza nem térítendő támogatást, a másik 10 millió forintot hitel formájában kérhetik, amit vissza kell majd törleszteniük. Ezzel is nagy sikert arattak a családok körében.

A családi otthonteremtési kedvezmény legmagasabb összege új lakás építésénél, új lakás vásárlásánál, valamint használt lakás esetén:

Gyermekek száma	ÚJ INGATLAN építése vagy vásárlása	HASZNÁLT INGATLAN vásárlása vagy bővítése
1	600.000	600.000
2	2.600.000	1.430.000
3	10.000.000	2.200.000
4 vagy annál több	10.000.000	2.750.000

1. táblázat: Új és használt ingatlan értéke

Forrás: saját szerkesztés, 17/2016., valamint 16/2016. (II. 10.) Korm. rendelet hivatalos adatainak alapján

2016. évtől a családok otthonteremtését segíti az ÁFA csökkentés is. Ezt azok vehetik igénybe, akik fővállalkozót bíznak meg lakásuk építésével, vagy akik kész ingatlant vásárolnak.

A kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Egészségbiztosítási Osztálya Hatósági Bizonyítványt állít ki a 180 napja, illetve 2 éve fennálló biztosítási jogviszonyokról. A hatósági bizonyítvány kiállítása illetékköteles, 3.000,- Ft összeget kell illetékbélyegben lerónia a kérelmezőnek.

Így:

- Egy vagy két gyermekes új lakást építőkre vagy vásárlókra vonatkozóan, 180 nap biztosításban töltött időt igazolnak.
- Három vagy több gyermekes új lakást építőkre vagy vásárlókra vonatkozóan, 2 év biztosításban töltött időt igazolnak.
- Használt lakás vásárlásához, bővítéséhez igényelhető családi otthoneremtési kedvezmény, 180 nap biztosításban töltött időt igazolnak.
- Otthoneremtési kamattámogatás, 180 nap biztosításban töltött időt igazolnak.

Megfigyelhető, hogy az új lakások építését, vásárlását sokkal nagyobb összegekkel támogatja a kormány. Célja ezzel, hogy minél több új lakás épüljön, fellendítve ezzel a munkaerő piacot és csökkentve ezzel az ország lakóépületeinek átlagéletkorát.

2.3. Nők 40 éves kedvezményes nyugdíjazása

A 2010. évi CLXX. törvény vezette be a nők kedvezményes nyugdíját, ami 2011. január 1-től hatályos. A kedvezményes nyugdíjnak több feltétele is van, mint például meg kell felelni a 40 évi jogosultsági időnek, nem állhat biztosítással járó jogviszonyban, valamint 32 év kereső tevékenységi biztosítással kell rendelkeznie az igénylőnek.

Mi is számít bele a 40 év jogosultsági időbe? A nyugdíjjogosultságról szóló 1997. évi LXXXI. törvény szabályozza a nyugdíjba vonulást, ezen belül is a nők 40 év szolgálati idő elérése utáni nyugdíjba vonulását: *„Jogosultsági időnek minősül a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal, valamint a terhességi-gyermekágyi segélyben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban és a súlyosan fogyatékos vérszerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel, vagy ezekkel egy tekintet alá eső, 1998. január 1-jét megelőzően szerzett szolgálati idő.”*⁵

Így is támogatják a családokat, hiszen a nyugdíjkezdés segítésével a nőknek lehetőségük adódik fiatalabb korban nyugdíjba menni, ez elősegíti a nők további családi szerepvállalását, így a fiatalabb családok nők munkaerő-piacon való részvételi feltételei is bővíthetnek.

---

⁵ 1997. évi LXXXI. törvény 18. § (2/b bekezdés) a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló *nyugdíjjogosultság szabályai* [2016.01.01-én hatályos állapot szerint]
Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=30369.293966
Letöltés időpontja: 2016.04.10.

2.4. Egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai, családtámogatási és egyéb ellátások

Rengeteg családnak segítenek azzal, hogy korszerűsítették a családi ellátásokat, így a családi pótlékot, adókedvezményt, anyasági támogatást, táppénzt, rendszeres szociális segélyt, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, a GYED-et, a GYES-t, a GYET-et, és bevezették a GYED extrát. 2014. évtől: *„Az év első felében 18.600 édesanyához, illetve családjához érkezett többletjuttatás a GYED extrával. A GYED összege is 40 százalékkal emelkedett.”*⁶

A továbbiakban a szakmai gyakorlatomhoz kötődően részletesen ezen támogatási és egyéb családtámogatási ellátások köréből a GYED extrát mutatom be, valamint összehasonlítom a GYES-sel, megemlítem még a több gyermek utáni, és az ikergyermek utáni ellátást, valamint a GYED melletti munkavégzést.

---

⁶ *Magyar Távirati Iroda: Belföld: Sikeres a családbarát politika: Százerek a családoknak [online]. Letöltés időpontja: 2016.02.12. Megjelent: 2014. szeptember 25-én. Hozzáférés (URL): <http://mno.hu/belfold/siker-es-a-csalad-barat-politika-1249620>*

3. 2014-től bevezetett GYED extra jogszabályi háttere, összehasonlítva a korábban igénybe vehető ellátásokkal

2014. januárjától nagy változás következett be, az új jogszabály lényegesen kiszélesítette a GYED-re jogosultak körét az alábbiak szerint: Hallgatói GYED, több gyermek után járó ellátások, ikergyermekek után igénybe vehető ellátások és a GYED melletti munkavégzés.

A következő kisfejezetekben részletesen bemutatom ezeket az ellátásokat. Ismertetni fogom a támogatások jellemzőit, pénzügyi adatokat, valamint azt, hogy kik jogosultak az ellátásokra, hogyan és hol lehet igénybe venni.

3.1. Hallgatói GYED igénybevétele, összehasonlítva a korábban igénybe vehető ellátás szabályaival (GYES)

3.1.1. Hallgatói GYED igénybevétele

2014-től a gyermekgondozási díjra jogosultak köre kibővült a felsőoktatási intézmény hallgatóival. A hallgatói GYED-re azok jogosultak, akik már 2 félévet kijártak nappali tagozaton és felsőfokú tanulmányaik alatt, vagy tanulmányaik megszűnését követően 1 éven belül szülnék. A Hallgatói GYED-re a szülő nő akkor jogosult, ha az alábbi 1-6. pontokban, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól a végrehajtásáról szóló 1997. évi LXXXIII. törvényben (továbbiakban Ebtv.) felsoroltaknak megfelel:

- 1. „a 42/A. § alapján gyermekgondozási díjra nem jogosult,*
- 2. a gyermeke születését megelőző két éven belül államilag elismert felsőoktatási intézményben magyar nyelvű nappali képzésben legalább két félév aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezik, azzal, hogy egy félévre csak egy aktív hallgatói jogviszony vehető figyelembe,*
- 3. a gyermeke a 2) pont szerinti hallgatói jogviszony fennállása alatt vagy a hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követő 1 éven belül születik,*
- 4. a gyermeket saját háztartásában neveli,*
- 5. magyar állampolgár vagy másik EGT tagállam állampolgára, és*
- 6. a szülés időpontjában rendelkezik magyarországi bejelentett lakóhellyel. „⁷*

---

⁷ 1997. évi LXXXIII törvény 42/E § (1. bekezdés) az egészségbiztosítás ellátásairól a végrehajtásáról szóló [2016.01.01. – 2016.12.31-ig hatályos állapot szerint]. Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=30386.294666 Letöltés időpontja: 2016.02.10.

Ezt az ellátást a születés napjától kapja a szülő, amíg a gyermeke be nem töltötte az első életévét. A támogatás összege attól függ, hogy a hallgató éppen alap szakon vagy mesterképzésen folytatta tanulmányait. Ha a szülő nő alap szakon tanult, akkor a GYED havi összegeként a minimálbér 70%-át kapja meg, ha pedig mesterképzésen vett részt, akkor a garantált bérminimum 70%-át.

Ha a szülő nő meghal, vagy ha a szülő nő nem felel meg a fenti pontokban foglaltaknak és gyermekgondozási díjban sem részesülhet, akkor a vérszerinti apa jogosult a diplomás gyermekgondozási díjra, ha megfelel a 2-6. pontban foglalt feltételeknek.

A kérelmet a szülés napján nem biztosított kismama és a vér szerinti apa a lakóhelye szerint illetékes fővárosi vagy megyei kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztályán nyújthatja be. Amennyiben a szülő nő biztosított, vagyis dolgozik, akkor a Hallgatói GYED kérelmet a foglalkoztatójához nyújtja be. A kérelmet kizárólag az OEP által rendszeresített „Igénybejelentés hallgató jogviszony alapján igényelt gyermekgondozási díjra” elnevezésű nyomtatványon lehet benyújtania kitöltve. Csatolni kell a nyomtatványhoz a szülő nő aktív hallgatói jogviszonyáról szóló igazolást, gyermeke születési anyakönyvi kivonatának másolatát, valamint ha a kérelmező EGT tagállam állampolgára, akkor a magyarországi lakcímkártyájának másolatát.

A GYED-re nem jogosult az a szülő, aki az Ebtv. 42/C. pontok alapján:

- 1. „a jogosult a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés i) pontjában meghatározott egyéb rendszeres pénzellátásban részesül, ide nem értve a táppénzt, a baleseti táppénzt, a csecsemőgondozási díjat, a gyermekgondozási díjat, a gyermekgondozási támogatást, az álláskereső járadékot és segélyt, a vállalkozói és a munkanélküli járadékot, valamint az álláskereső ösztönző juttatást, vagy ha a jogosult rendszeres pénzellátásban részesül és a csecsemőgondozási díjra vagy a gyermekgondozási díjra való jogosultság kezdő napján pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett,*
- 2. a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, nevelésbe vették, továbbá ha harminc napot meghaladóan bentlakásos szociális intézményben helyezték el,*
- 3. a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) helyezték el, kivéve, ha a jogosult keresőtevékenységet folytat, továbbá ide nem értve a rehabilitációs, habilitációs foglalkozást nyújtó intézményi elhelyezést,*

4. a jogosult előzetes letartóztatásban van vagy szabadságvesztés-, elzárásbüntetését tölti. „⁸

3.1.2. GYES szabályai

Az a szülő jogosult, aki a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 20. §-ban leírt követelményeknek megfelel:

„20. § (1) Gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult a szülő – ideértve a kiskorú szülőt a 11. § (4) bekezdésében meghatározott esetben –, valamint a gyám – ide nem értve a gyermekvédelmi gyámot és a kizárólag egyes gyámi feladatok ellátására kirendelt nevelőszülőt – a saját háztartásában nevelt

- a) gyermek 3. életévének betöltéséig,
- b) ikergyermekek esetén a tankötelessé válás évének végéig,
- c) tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek 10. életévének betöltéséig.

2) Amennyiben ikergyermekek esetén a tankötelessé válás éve nem egyezik meg, úgy az (1) bekezdés alkalmazása során a legkésőbb tankötelessé váló gyermeket kell figyelembe venni.”⁹

A nagyszülő is igénybe veheti ezt az ellátást, de csak akkor, ha a szülő jogosultsága is fennáll. Több éve változatlan összegben jár ez az ellátás, mivel ez azonos az öregségi nyugdíjminimum összegével, 1 gyermek esetén annak 100%-a bruttó 28.500 forint. Az iker GYES jogintézmény bevezetése óta, a GYES összeg szorozódik a gyermekek számával. Ez az intézkedés is a több gyermeket nevelő családok támogatása érdekében került bevezetésre több mint 10 éve.

3.1.3. A szabályok összehasonlítása

A GYES-t sokkal több szülő veheti igénybe - hiszen alanyi jogon jár - , mint a Hallgatói GYED-et. Utóbbi igénylését szűk csoport kérheti, még pedig azok a szülő nők, akik felsőoktatási intézményben folytatják tanulmányaikat (illetve a vér szerinti apa). A GYES összege a minimál nyugdíjnak felel meg (régóta változatlan), a Hallgatói GYED pedig a minimálbér és a garantált bérminimum összegétől függ, ami minden évben növekszik. Amennyiben a Hallgatói GYED-et nem vezették volna be, akkor az ellátásban részesülők is csak GYES-t igényelhetnének, amelynek az összege jóval kevesebb.

⁸ 1997. évi LXXXIII törvény 42/C § (1. bekezdés) az egészségbiztosítás ellátásairól a végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII.1.) kormányrendelettel egységes szerkezet [2016.01.01. – 2016.12.31-ig hatályos állapot szerint]. Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=30386.294666 Letöltés időpontja: 2016.02.10.

⁹ 1998. évi LXXXIV. törvény 20. § (1. bekezdés) a gyermekgondozási segítő ellátásokról szóló szabályai [2016.01.01-én hatályos állapot szerint]. Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=35344.287233 Letöltés időpontja: 2016.02.10.

3.2. Több gyermek után járó ellátások

A korábbi szabályozás szerint GYED folyósítása közben több gyermek után nem lehetett különböző támogatásban részesülni. A jogosult választhatta ki magának a megfelelő ellátást egy gyermeke után, tehát egyszerre nem vehette igénybe több gyermek után az ellátásokat. Mindenki úgy választotta ki, hogy melyik ellátást igényli, ami számára a legkedvezőbb volt. 2014-től új szabály lépett be, azaz amennyiben 2013.12.31-ét követően született további gyermek, vagy későbbiekben születnek, akkor a korábbi gyermek után folyósított ellátások nem szűnnek meg, hanem az ellátásokra való jogosultságig párhuzamosan kapják a gyermekek után járó támogatásokat. Tehát az új szabály miatt ez az ellátás is kedvezőbb lett, hiszen ha új gyermek születik, akkor nem kell lemondani az előző ellátást, hanem minden gyermek után ugyan úgy folyósítják az ellátásokat. Az ellátásokat viszont csak az egyik szülő veheti igénybe, külön-külön nem, például az anya az első gyermek után kap ellátást, akkor a második gyermek után is ő fogja kapni a további ellátást.

A több gyermek után járó ellátások, a legkisebb gyermek után az ellátás iránti kérelmet a foglalkoztatóhoz kell benyújtani. A GYED igénylése esetén az „Igénybejelentés gyermekgondozási díjra” elnevezésű nyomtatványt kell kitölteni. A kérelemhez csatolni kell a jövedelemigazolást, a gyermek születési anyakönyvi kivonatának másolatát, valamint az „Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról” elnevezésű nyomtatványt. A nyomtatványok a www.oep.hu weboldalon is elérhetőek.

3.3. Ikergyermekek után igénybe vehető ellátások

2014. évtől itt is változás következett be a jogszabályban. Ikergyermekek szülése esetében a GYED folyósításának időtartamát kitolták még egy évvel, tehát akár a gyermekek 3. életévének betöltéséig kaphatja az igénylő az ellátást a CSED lejártát követően.

Ezt nem kell külön megkérni, ha a biztosított a CSED kérelmezésekor jelezte, hogy ikergyermekekre tekintettel kéri az ellátást, így a GYED-re való jogosultság automatikusan 1 évvel meghosszabbodik.

3.4. GYED melletti munkavégzés szabályainak változása

A korábbi szabályban a GYED mellett nem lehetett dolgozni, ha dolgozott, akkor pedig szüneteltetni kellett az ellátás folyósítását. 2014. évtől a GYED és a GYES mellett is lehet dolgozni korlátlan időtartamban, ha a gyermek betöltötte az első életévét. 2016. évtől a

CSED-et követően, a GYES folyósítás esetén pedig a gyermek fél éves kora után. A munkavégzést nem kell bejelenteni az ellátást folyósító szervnél, csak a munkáltatóval kell közölni, hogy a munkavégzés idején igénybe veszi a GYED-et, illetve a GYES-t. Amennyiben 2014. január 1-jét megelőzően szüneteltette a GYED-et, akkor kérhette az ellátás továbbfolyósítását, a korábban megállapított összegben a jogosultsági időből hátralevő időre.

A továbbfolyósítási kérelmet a fővárosi vagy a megyei kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztályánál kellett benyújtani, vagy a foglalkoztató által működtetett társadalombiztosítási kifizetőhelynél. A továbbfolyósításhoz a „KÉRELEM Gyermekgondozási díj továbbfolyósítására” elnevezésű nyomtatványt kellett kitölteni, ami szintén elérhető az OEP honlapján. Nem kötelező ez a kérelem, de ajánlott, mivel ez a kérelem fontos kérdéseket tartalmaz, ami szükséges a továbbfolyósításhoz, így elkerülhető a hiánypótlás. A nyomtatványhoz csatolni kellett a GYED megállapításáról szóló határozatot, ha a kérelmező rendelkezik ilyennel, valamint ha az illető részére folyósítottak már GYES-t, akkor a fővárosi vagy a megyei kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Családtámogatási Osztály által kiadott GYES folyósításának megszűnéséről szóló határozatot.

4. Statisztikai adatok elemzése

A gyakorlatom során a Zala Megyei Kormányhivatal által rendelkezésemre bocsátott adatok szerint elemzést végeztem egyes ellátások körében, valamint számításokat végeztem, hogy mennyivel kap több támogatást a Hallgatói GYED-en lévő, mint a GYES-en lévő.

4.1. Mennyien vették igénybe az egyes új ellátásokat?

Zala Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Osztályához benyújtott GYED extra igénylések megoszlása:

Megnevezés	2014.	2015.	Változás
GYED extra újra igénylés munkavégzés mellett, korábbi lemondás után	12 személy	1 személy	-91,7%
Hallgatói GYED	9 kérelem	7 kérelem	-22,2%
Terhességi-gyermekágyi segély/CSED folyósítása gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozási segély mellett	70 kérelem	65 kérelem	-7,1%
Gyermekgondozási díj folyósítása gyermekápolási táppénz mellett	7 kérelem	9 kérelem	28,6%
GYED kérelem ÖSSZESEN	422 db	403 db	-4,5%

2. táblázat: GYED extra igénylések

Forrás: saját szerkesztés, Zala megyei adatok: Zala Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály, Egészségbiztosítási Osztály

2014. évben 422 beérkezett GYED kérelemből mindössze 9 Hallgatói GYED kérelem érkezett, ami 2%-os arányt jelent. Az előző évhez képest 2015. évben 19-el kevesebb GYED kérelem érkezett, azaz 403 kérelem volt, a Hallgatói GYED is 2 kérelemmel csökkent, azaz mindösszesen 7 kérelem érkezett, ez pedig körülbelül 1,7% arányt jelent. 2014. évről a kérelmek 2015. évre 4,5%-ot csökkentek.

Megállapítható, hogy kevés szülő tudja igénybe venni a Hallgatói GYED-et, de ezeknek a családoknak jelentősen több bevételt jelent a GYED extra.

Hallgatói GYED aránya a GYED-en belül – teljes Zala megyei adatok:

Megnevezés	2014. évi létszám	Kiadás Ft-ban	2015. évi létszám	Kiadás Ft-ban
GYED	18.594 fő	1.768.015.374	18.934 fő	1.925.731.883
-Hallgatói GYED	56 fő	4.801.205	89 fő	6.830.121

3. táblázat: Hallgatói GYED aránya

Forrás: saját szerkesztés, Zala megyei adatok: Zala Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály, Egészségbiztosítási Osztály + TB kifizetőhelyek adatai

A fenti táblázat szemlélteti, hogy 2015. évre megnőtt a GYED kérelmek benyújtása, pontosan 2%-al. A hallgatói GYED-et 2014. évben 56 fő vette igénybe, míg 2015. évben pedig 89-en, ami azt jelenti, hogy 33-al többen vették igénybe, ami relatív értelemben pedig 58,9%-os növekedést jelent. A kérelmek benyújtásának növekedése miatt a kiadások is megnöttek. Míg a GYED kifizetés 2014. évben 1.768.015.374 forint volt, addig 2015. évre 1.925.731.883 millió forintra emelkedett, ez pedig 8,9%-ot növekedett, azaz 157.716.509 millióval lett több a kiadás. A hallgatói GYED-et igénylők számának növekedése miatt 42,3%-kal emelkedett ennek az ellátásnak is a kiadási összege, 4.801.205 forint helyett 6.830.121 forintra nőtt. A hallgatói GYED-et kevesen tudják igénybe venni, mint ahogy a táblázat is jól mutatja, de nagy szükség van rá, mert nagyobb összegű ellátásban részesülnek, mint akik csak GYES-en vannak.

4.2. Mennyivel kaptak többet a családok?

- Hallgatói GYED

Hallgatói GYED és GYES ellátás összehasonlítása 1 gyermek esetén:

Évek	GYED extra (diplomás)				GYES	Különbségek (GYES-hez hasonlítva)	
	Minimálbér (bruttó)	Alap- képzés (70%)	Garantált bérminimum (bruttó)	Mester- képzés (70%)		Alap- képzés (bruttó)	Mester- képzés (bruttó)
2015.	105.000	73.500	122.000	85.400	28.500	45.000	56.900
2016.	111.000	77.700	129.000	90.300	28.500	49.200	61.800

4. táblázat: Hallgatói GYED és a GYES összegek összehasonlítása

Forrás: saját szerkesztés, a NAV hivatalos adatok alapján

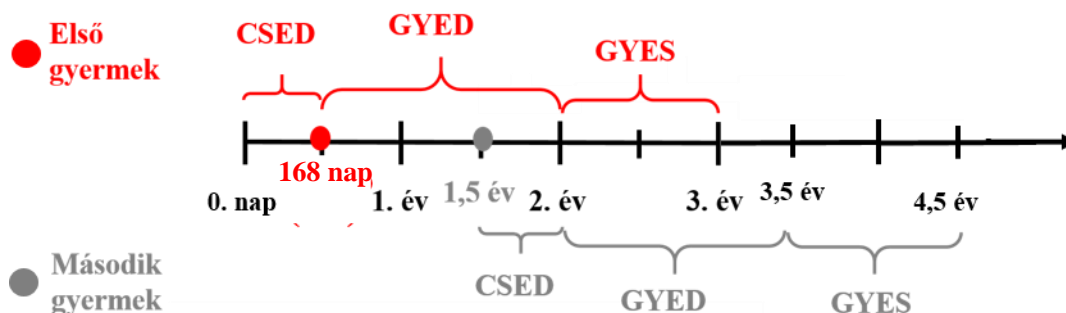
A táblázat jól szemlélteti, hogy a Hallgatói GYED lényegesen magasabb összegű ellátást biztosít a feltételek fennállása esetén, mint a GYES. A minimálbér és a garantált

bérminimum 2015. évről 2016. évre 5,7%-kal növekedett, így az alapképzésen hallgatók 4.200 forinttal kapnak több támogatást havonta, a mesterképzésen hallgatók pedig 4.900 forinttal kapnak több támogatást havonta az előző évhez képest. A GYES-en lévő szülő 49.200 forinttal kap kevesebbet havonta, mint az alapképzésen hallgató, míg a mesterképzésen hallgató 61.800 forinttal kap többet, mint aki GYES-en van. 2016. évben az alapképzésen hallgató 1 év alatt 932.400 forintot kap, míg a mesterképzésen résztvevő 1.083.600 forint GYED-ben részesül, ezzel szemben a GYES-en lévő 1 év alatt 342.000 forintot, míg 3 év alatt mindösszesen 1.026.000 forint ellátásban részesül.

Annak ellenére, hogy a Hallgatói GYED-et 1 évig folyósítják utána 2 évig GYES-t kap, a mesterképzésen hallgató szülő 741.600 forinttal többet kap, mint a GYES-en lévő szülő, akinek 3 évig folyósítják az ellátást. Az alapképzésen hallgató pedig 590.400 forinttal kap több támogatást, mint a 3 éven keresztül GYES-en lévő.

- Több gyermek után járó ellátások

Első és második gyermek utáni párhuzamos ellátások folyamatábrája:

1. ábra: Paralel ellátások több gyermek esetén

Forrás: saját szerkesztés

A fenti idő egyenes azt szemlélteti, hogy a szülő első gyermeke után CSED-et vehet igénybe 168 napon (24 héten) keresztül, majd GYED-ben részesülhet egészen addig, amíg a gyermeke be nem töltötte a 2. életévét. Ezt követően a gyermek 3. életévének betöltéséig pedig GYES-t igényel. Az új szabály szerint pedig, ha a második gyermek, például akkor születik, amikor az első szülött másfél éves az első szülött után kapja a GYED-et, a második szülött után pedig a CSED-et. Amikor lejár a második szülött után a CSED, akkor pedig ugyan úgy GYED-ben részesül, az első szülött után pedig még kapja a GYES ellátást is. A gyermekek 3. életévük betöltése után megszűnik az ellátás. Tehát ezt az egészségbiztosítási és családtámogatási ellátást párhuzamosan igényelheti.

A CSED összege a jogosult naptári napi átlagkeresetének a 70%-a. GYED szintén a naptári napi átlagkereset 70%-a, de legfeljebb havonta a minimálbér kétszeresének 70%-a. A GYES pedig változatlan összegű, azaz bruttó 28.500 forint.

- Ikergyermek után igénybe vehető ellátások

Az ikergyermek után egy 1 évvel kapják tovább a GYED-et, azaz addig ameddig be nem töltik a 3. életévüket. Mint ahogy az előző ellátásban is a GYED a naptári napi átlagkereset 70%-a, de legfeljebb havonta a minimálbér kétszeresének 70%.

- GYED melletti munkavégzés

Azok a szülők is igénybe vehetik 2016. évtől a GYED-et, akik a kisgyermekük mellett vissza szeretnének menni dolgozni, ezt is csak addig vehetik igénybe, amíg a gyermeke be nem töltötte a 2. életévét. Az új szabálynak köszönhetően ez is kedvezőbb lett, hiszen ha gyermeknevelés közben visszatér dolgozni, akkor annyival kapnak többet amennyi a fizetésük a munkahelyükön. Nincs külön jogcím kód a jelentésekben, ezért nem tud róla a Zala Megyei Kormányhivatal pontos számszerű adatokat.

4.3. Értékelés összegzése

A saját készítésű táblázatokban bemutattam, hogy mekkora összegű ellátásokban részesülnek az igénybevevők az egyes években.

A 2. táblázat jól szemlélteti a Zala Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Osztályán benyújtott kérelmek alapján, hogy mennyien vették igénybe az egyes ellátásokat 2014. évben és 2015. évben. A táblázatból ki tudjuk olvasni, hogy a kérelmek nagy része a Zala Megyei Kormányhivatalnál 2015. évre lecsökkent. Egyedül a gyermekgondozási díj folyósítása gyermekápolási táppénz melletti ellátásának volt pozitív változása, ami 28,6%-kal nőtt.

A 3. táblázat a Zala Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Osztálya és a Társadalombiztosítási kifizetőhelyek adatai alapján a hallgatói GYED arányát szemlélteti, valamint annak kiadását GYED-en belül. A Zala Megyei Kormányhivatal adatai alapján észrevehetjük, hogy a hallgatói GYED-et kevesen igénylik, viszont nagy szükség van rá.

A 4. táblázatban a Hallgatói GYED és a GYES összegét hasonlítottam össze. A fent leírtaknak megfelelően nagyon jól láthatjuk, hogy a Hallgatói GYED-ben részesülők sokkal jobban járnak, mint aki GYES-en van. Idén átlagosan 55.000 forinttal kapnak többet a diplomások.

A folyamatábrában pedig azt szemléltettem, hogy az igénylők az új törvényi változás szerint párhuzamosan is igényelhetik az ellátásokat, viszont nem mindegy, hogy mikortól, meddig igényelhetik.

Az egyes értékelések alapján megállapíthatjuk, hogy a legtöbb beadott igény a GYED-re, több gyermek után járó ellátásokra, valamint a GYES-re érkezik. Nagyon kevés fiatal vállal gyermeket a főiskolai, egyetemi évei alatt, ikerszülés is aránylag kis számban fordul elő.

5. GYED extra és a GYES pénzügyi kezelése

A gyermekek utáni ellátások kifizetése:

Visszamenőlegesen járó juttatások tekintetében a Kormányhivatal minden munkanapon utalást végez, a családok biztonsága és nem utolsósorban a gyermekek ellátatlanságának elkerülése miatt. Ezt követően a havi ellátások mindig utólag, havonta kerülnek kifizetésre.

5.1. GYED (E. alap)

A beérkezett kérelmeket a Zala Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztálya azon belül az Egészségbiztosítási Osztálya elbírálja, majd számfejti és az igénylő kérésére vagy kiutalja az összeget vagy pedig a lakcímére kézbesíti.

Az államháztartás központi alrendszerének részét képezi az Egészségbiztosítási Alap. Az E. alap kiadásainak és bevételeinek főösszegét az Országgyűlés minden évben a költségvetési törvényben állapítja meg, például a 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény. Az E. alap költségvetésén belül a 2. ellátási szektor az Egészségbiztosítási ellátások kiadásai. A 4. számú mellékletben azon belül is, a LXXII. Egészségbiztosítási Alap fejezetben megtaláljuk az említett ellátásokat. Ezek az ellátások túlléphetők, a teljesülésük külön van szabályozva, módosítás nélkül eltérhetnek az előirányzattól.

5.2. GYES

A családtámogatási ellátásokat a Magyar Államkincstár vezetett központi számláról finanszírozzák, a Kormányhivatal tárgyhónapot megelőzően finanszírozási tervet készít, figyelembe véve a számla maradványt, az előző év hasonló év időszakának változásait és az aktuális módosító tényezőket. A tárgyhónapot megelőző időszakra vonatkozó ellátások kifizetése napi rendszerességgel történik, míg a tárgyhónapra járó ellátások kifizetése a követő hónap első munkanapján kerül kiutalására. (A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényben azon belül is az V. fejezet a családtámogatási ellátásokra vonatkozó hatásköri és eljárási szabályokban találjuk, majd az igényelbírálás szabályi között a 37. §-ban és a 3. bekezdésben.)

A családok iskola- és óvoda kezdetével járó költségeinek enyhítése érdekében 2016. január 1-től az augusztus havi ellátás előre hozottan, még a tárgyhónapban kerül kiutalásra.

Az E. alaphoz hasonlóan az Országgyűlés minden évben a költségvetési törvényben állapítja meg, például a 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvényben a családi támogatások előirányzatait. Az 1. számú mellékletben azon belül is, a XX. Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Alap fejezetben megtaláljuk az említett ellátásokat. Ezek az ellátások szintén túlléphetők, a teljesülésük külön van szabályozva, módosítás nélkül eltérhetnek az előirányzattól.

6. Kitekintés a szomszédos országokra

Külföldi és hazai családi pótlékok összehasonlítása:

1 € = 311,3 forint, MNB árfolyam (2016.05.02.)

Gyermekek száma	Ausztria (családi pótlék ¹⁰)	Magyarország (családi pótlék ¹¹)	Románia (családi pótlék ¹²)
1	43.208 forint <i>10-19 éves 138,8 €</i>	12.200 forint	2.560 forint 8,22 €
2	90.712 forint <i>10-19 éves 145,7 € *2</i>	26.600 forint	11.190 forint <i>24,65 + 11,3 €</i>
3	145.500 forint <i>10-19 éves 155,8 € *3</i>	58.000 forint	20.790 forint <i>55,47+11,3 €</i>
Életkor	26 éves korig (amíg tanul)	20 éves korig (amíg középiskolás)	18 éves korig (amíg középiskolás)

5. táblázat: Családi pótlék összege a 3 országban

Forrás: saját szerkesztés, Ausztria, Magyarország és Románia hivatalos adatai alapján

Magyarország a nyugati Ausztria és a keleti Románia szomszédos országok között helyezkedik el a fejlődési szinten, illetve a családi ellátások terén. Ausztriában sokkal jobban támogatják a főiskolásokat, egyetemistákat, hiszen 26 éves korukig jár a családi pótlék. Míg nálunk csak 20 éves, viszont Romániában csak 18 éves korig jár. Ausztriában életkor csoportonként és gyermek létszámra állapítják meg a családi pótléket, míg ezzel szemben nálunk és Romániában a gyermekek számától függ csak az összege. Magyarországon 3 vagy több gyermekes családokat támogatják a legjobban. Romániában is kezd javulni a helyzet, hiszen folyamatosan növekednek az ellátások mióta beléptek az Unióba. A magyarországi családtámogatásoknál pedig próbálnak Ausztria szintjére fejlődni, ami évről - évre látszódik is, hiszen minden évben emelkedik az ellátások összege, vagy új kedvezményt vezetnek be.

¹⁰BMFJ: Család: Anyagi támogatás: családi pótlék [online] Letöltés időpontja: 2016.05.03. Hozzáférés (URL): <https://www.bmfj.gv.at/familie/finanzielle-unterstuetzungen/familienbeihilfe0/familienbeihilfenbeträge.html>

¹¹OFFICINA: Belföld: Családi pótlék [online] Letöltés időpontja: 2016.05.03. Hozzáférés (URL): <http://officina.hu/belfoeld/38-csaladi-potlek-2016>

¹²Mihaela NICA: Családi pótlék [online] Letöltés időpontja: 2016.05.03. Hozzáférés (URL): <http://atena.mae.ro/node/918>

7. Összegzés

Dolgozatomban alátámasztottam, hogy Magyarország sikeres családbarát politikát folytat, valamint azt is tapasztalhatjuk, hogy minden évben fejlődés van e téren, és ezzel egyre jobb életkörülményeket kívánnak biztosítani a családok számára.

A CSOK bevezetésével az ingatlanok építésére is ösztönzik a családokat, hiszen az új lakásokat támogatják a legnagyobb összeggel a 3 vagy több gyermek esetén. A felhasznált egészségbiztosítási adatok alapján megállapítható, hogy Zala megyében 2014. évben 18.594 fő részesült GYED-ben, ebből hallgatói GYED 56 fő. 2015. évben 18.934 fő részesült GYED-ben ebből hallgatói GYED 89 fő. A GYES-en lévő szülő 49.200 forinttal kap kevesebbet, mint az alapképzésen hallgató, míg a mesterképzésen hallgató pedig 61.800 forinttal kap többet, mint aki GYES-en van. A hallgatói GYED-et bár szűk körben vehetik igénybe, de nagy szükség van rá, hiszen akik egyetemi éveik alatt vállalnak gyermeket, nincs folyamatos jövedelmük, így a magasabb összegű állami támogatás náluk létkérdés. Továbbá sokat segít a több gyermekesek anyagi helyzetén a párhuzamos ellátás bevezetése, illetve az ikrek utáni dupla ellátás. A GYES-en, GYED-en lévő szülő azon döntési lehetősége, hogy az ellátás folyósítása mellett munkát vállalhat szintén kedvezően befolyásolja a gyermekes családok anyagi helyzetét.

Mindezen támogatási formák a jövedelemhez kötött ellátások, ezzel is ösztönzi a kormányzat a munkavállalást, viszont évek óta nem emelkedett az alanyi jogon járó GYES.

Összehasonlítva Ausztria, Magyarország és Románia családi pótlék adataiból az állapítható meg, hogy Magyarország a nyugati és a keleti szomszédos országok között helyezkedik el a fejlődési szinten, illetve a családi ellátások terén.

Következtetésként levonható, hogy a kormány több segítséget nyújt, mint régen, de véleményem szerint nem a 18-24 éves főiskolásokat, egyetemistákat kellene jobban ösztönözni, hanem a 25-35 év közöttieket, akiknek még nincs biztos egzisztenciájuk és nem tudnak tartalékokat képezni. Ugyanis a fiatal lányok, ha elmennének szülni, akkor a nagy részük már nem fejezné be tanulmányait.

Tapasztalataimra támaszkodva (négyen vagyunk testvérek) a családi pótlék szempontjából javaslatom az, hogy ne csak 20 éves korig támogassák a tanulókat, amíg középiskolába járnak, hanem a felsőfokú tanulmányokra is terjesszék ki azt. Hiszen nagyon sokan ennek hiányában nem tudnak egyetemen, főiskolán tovább tanulni, mivel szüleiknek nincs megfelelő jövedelmük. Az államnak nem csak az ellátások összegét kellene emelnie, hanem az ellátások korhatárát is, hogy mindenki számára kedvezőbb legyen, és így a tovább tanulás sem lenne akkora akadály, mint manapság. Ha ezt sikerülne elérni, akkor ez tovább növelné Magyarország sikeres családbarát politikáját.

Dolgozatom megírása közben az motivált, hogy a magyar családok jelenlegi támogatási helyzetét reálisan bemutassam illetve néhány előremutató javaslatot tegyek.

Irodalomjegyzék

Nyomtatott irodalom:

1. **Hajdu Péter:** *Gazdaság: A halál még nagyobb úr.* In: *Zala Hírlap.* 2016.02.25. 6. oldal
Megjelent: Zalaegerszeg, 2016.02.25.

Jogsabályok:

1. **1995. évi CXVII. törvény 29/A § (1-2 bekezdés) a családi kedvezményről szóló a személyi jövedelemadóról szóló [2016.01.11. – 2017.12.31-ig hatályos állapot szerint]**
Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=24312.315685
Letöltés időpontja: 2016.04.06.
2. **1997. évi LXXXI. törvény 18. § (2/b bekezdés) a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló nyugdíjjogosultság [2016.01.01-én hatályos állapot szerint]**
Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=30369.293966
Letöltés időpontja: 2016. április 10.
3. **1997. évi LXXXIII törvény 42/E § (1. bekezdés) az egészségbiztosítás ellátásairól a végrehajtásáról szóló [2016.01.01. – 2016.12.31-ig hatályos állapot szerint]**
Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=30386.294666
Letöltés időpontja: 2016.02.10.
4. **1997. évi LXXXIII törvény 42/C § (1. bekezdés) az egészségbiztosítás ellátásairól a végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII.1.) kormányrendelettel egységes szerkezet [2016.01.01. – 2016.12.31-ig hatályos állapot szerint]. Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=30386.294666 Letöltés időpontja: 2016.02.10.**
5. **1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról szóló preambulum [2016.01.01-én hatályos állapot szerint]. Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=35344.287233 Letöltés időpontja: 2016.02.10.**
6. **1998. évi LXXXIV. törvény 20. § (1. bekezdés) a gyermekgondozási segítő ellátásokról szóló szabályai [2016.01.01-én hatályos állapot szerint]. Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=35344.287233 Letöltés időpontja: 2016.02.10.**
7. **16/2016. (II. 10.) 9. § Korm. rendelet a családi otthonteremtési kedvezmény mértékéről szóló az új lakások építéséhez, vásárlásához kapcsolódó lakáscélú támogatásról [2016.02.12-én hatályos állapot szerint]**
Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=193969.318730
Letöltés időpontja: 2016.04.06.
8. **17/2016. (II. 10.) 11. § Korm. rendelet a családi otthonteremtési kedvezmény mértékéről szóló a használt lakás vásárlásához, bővítéséhez igényelhető családi otthonteremtési kedvezményről [2016.02.11-én hatályos állapot szerint]**

Hozzáférés (URL): http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=193970.318732
Letöltés időpontja: 2016.04.06.

Internetes források:

9. **NAV honlapja: Szolgáltatások: Adókulcsok, járulékmértékek: Minimálbér, garantált bérminimum 2016 [online].** Letöltés időpontja: 2016. 03.29. Megjelent: 2016.01.07.
Hozzáférés (URL): https://www.nav.gov.hu/nav/szolgáltatások/adokulcsok_jarulekmertekek/minimalber_garantalt
10. **Magyar Távirati Iroda: Belföld: Sikeres a családbarát politika [online].** Letöltés időpontja: 2016.02.12. Megjelent: 2014. szeptember 25-én.
Hozzáférés (URL): <http://mno.hu/belfold/siker-es-a-csaladbarat-politika-1249620>
11. **Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat: Mi mennyi 2016-ban: GYES összegének adata [online].** Letöltés időpontja: 2016.03.25.
Hozzáférés (URL): <http://hirsztrada.blog.hu/2015/11/11/mi-mennyi>
12. **BMFJ: Család: Anyagi támogatás: családi pótlék [online]** Letöltés időpontja: 2016.05.03. Hozzáférés (URL): <https://www.bmfj.gv.at/familie/finanzielle-unterstuetzungen/familienbeihilfe0/familienbeihilfenbetraege.html>
13. **OFFICINA: Belföld: Családi pótlék [online]** Letöltés időpontja: 2016.05.03.
Hozzáférés (URL): <http://officina.hu/belfoeld/38-csaladi-potlek-2016>
14. **OFFICINA: Gazdaság: Családi adókedvezmény [online]** Letöltés időpontja: 2016.05.03. Hozzáférés (URL): <http://officina.hu/gazdasag/128-csaladi-adokedvezmeny-2016-kalkulator>
15. **Mihaela NICA: Családi pótlék [online]** Letöltés időpontja: 2016.05.03. Hozzáférés (URL): <http://atena.mae.ro/node/918>

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: Új és használt ingatlan értéke	4
2. táblázat: GYED extra igénylések	12
3. táblázat: Hallgatói GYED aránya.....	13
4. táblázat: Hallgatói GYED és a GYES összegek összehasonlítása	13
5. táblázat: Családi pótlék összege a 3 országban	19

Ábrajegyzék

1. ábra: Paralel ellátások több gyermek esetén	14
--	----

Mellékletek

1. melléklet: Hallgatói jogviszony alapján igényelt gyermekgondozási díj igénylőlapja
2. melléklet: Gyermekgondozási díj igénylésének igénylőlapja
3. melléklet: Gyermekgondozási díj tovább folyósításának a kérelme

1. melléklet: Hallgatói jogviszony alapján igényelt gyermekgondozási díj igénylőlapja

ORSZÁGOS EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI PÉNZTÁR

IGÉNYBEJELENTÉS

Hallgatói jogviszony alapján igényelt gyermekgondozási díjra

1. A kérelmezőre vonatkozó adatok

Családi és utóneve:							
Születéskori neve:							
Anyja születéskori neve:							
Születési ideje, helye:				□□□□. év □□. hó □□. nap,			
TAJ száma:				□□□□□□□□□□			
Adószáma:				□□□□□□□□□□			
Lakcíme		irányítószám		település			
utca				házsám		emelet, ajtó	

2. A folyósításra vonatkozó adatok

Az ellátást bankszámlára kéri?				Igen ☐ nem ☐			
Amennyiben igen, a számlát vezető pénzüintézet megnevezése:							
Amennyiben nem, a folyósítás címe:							
		irányítószám		település			
utca				házsám		emelet, ajtó	

3. Az ellátásigénylésének időpontja:

A gyermekgondozási díjat □□□□. év □□. hó □□. napjától igénylem
--

4. A gyermek adatai, akire tekintettel a gyermekgondozási díjat igényli:

Családi és utóneve:							
Születési ideje, helye:				□□□□. év □□. hó □□. nap,			
TAJ száma:				□□□□□□□□□□			
A gyermek az igénylő háztartásába került				□□□□. év □□. hó □□. nap			
A kérelmező saját gyermeke				Igen ☐ nem ☐			
Lakcíme		irányítószám		település			
utca				házsám		emelet, ajtó	

A gyermekgondozási díjat ikergyermekek után kéri?	Igen ☐ nem ☐
---	--

4.1.

A 4. pontban megjelölt gyermek után részesül/részesült-e valaki ellátásban, illetve igényel/igényelt-e valaki ellátást	Igen ☐ nem ☐
--	--

Amennyiben igen az ellátás jogcíme*	
Terhességi-gyermekágyi segélyben/Csecsemőgondozási díjban	☐
Gyermekgondozási díjban	☐
Gyermekgondozási segélyben	☐
EGT tagállamban - családi ellátásban	☐

*A megfelelő választ jelölje X-szel!

4.2. A 4.1. pontban megjelölt ellátásban részesülő/ellátást igénylő adatai:

Családi és utóneve:							
Születéskori neve:							
Születési ideje, helye:				□□□□. év □□. hó □□. nap,			
TAJ száma:				□□□□□□□□□□			

4.3. A folyósítás időtartama:

□□□□. év □□. hó □□. napjától	□□□□. év □□. hó □□. napjáig
------------------------------	-----------------------------

4.4. A folyósító szervre vonatkozó adatok.

A folyósító szerv neve:					
Címe	irányítószám			település	
utca			házsám		emelet, ajtó

5.

Van(nak)-e a háztartásban másik gyermek(ek), aki(ik) után a kérelmező vagy más személy ellátásban részesült?	Igen ☐	nem ☐
Amennyiben igen az ellátás jogcíme*		
Terhességi-gyermekágyi segélyben/csecsemőgondozási díjban		☐
Gyermekgondozási díjban		☐
Gyermekgondozási segélyben		☐
EGT tagállamban - családi ellátásban		☐

5.1. Az 5. pontban megjelölt ellátásban részesülő adatai:

Családi és utóneve:			
Születéskori neve:			
Születési ideje, helye:	□□□□. év	□□. hó	□□. nap,
TAJ száma:	□□□□□□□□□□		

5.2. A folyósítás időtartama:

□□□□. év □□. hó □□. napjától	□□□□. év □□. hó □□. napjáig
------------------------------	-----------------------------

5.3. A folyósító szervre vonatkozó adatok.

A folyósító szerv neve:					
Címe	irányítószám			település	
utca			házsám		emelet, ajtó

6. Kizárólag az apa kérelme esetében töltendő ki:

A 4. pontban említett gyermek édesanyjára vonatkozó adatok	
A gyermek anyjának családi és utóneve:	
A gyermek anyjának születéskori neve:	
A gyermek anyjának születési ideje, helye:	□□□□. év □□. hó □□. nap,
A gyermek anyjának TAJ száma:	□□□□□□□□□□

7. Nyilatkozat

Kijelentem, hogy*:
- a gyermekgondozási díj folyósításának időtartama alatt kereső tevékenységet folytatok: Igen ☐ nem ☐
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdésének i) pontjában felsorolt rendszeres pénzellátásban részesülök (lásd tájékoztató): Igen ☐ nem ☐
Amennyiben igen az ellátás megnevezése:

8. Nyilatkozat adóelőleg megállapításához:

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 29/A. § alapján járó családi adókedvezményt (járulék kedvezményt igénybe kívánja venni)?	Igen* ☐	nem ☐
--	--------------------------------	------------------------------

*Amennyiben igénybe kívánja venni a családi kedvezményt kérjük, hogy szíveskedjen kitölteni és **mellékelni** az „Adóelőleg-nyilatkozat 2015. évben a családi kedvezmény (és járulék kedvezmény) érvényesítéséről a kifizetőtől származó bevétel adóelőlegének megállapításához” elnevezésű **PEO. 53**

nyomtatványt. (A nyomtatványt az Országos Egészségbiztosítási Pénztár honlapjáról www.oep.hu, a "Nyomtatványtár"-ból letölthető.)

A gyermekgondozási díjban részesülő köteles 8 napon belül az illetékes folyósító szerv külön felhívása nélkül bejelenteni minden olyan tényt, adatot, amely az ellátásra való jogosultságát vagy az ellátás folyósítását érinti.

Köteles bejelenteni például, ha:

- a gyermekgondozási díjra jogosító gyermek a háztartásából kikerül,
- a gyermekgondozási díjra jogosító gyermek napközben ellátásban részesül,
- ha keresőtevékenységet folytat

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy az igénybejelentésen feltüntetett adatok a valóságnak megfelelnek, egyben tudomásul veszem azt, hogy köteles vagyok a gyermekgondozási díj folyósítását érintő változásokat bejelenteni. Ha a változások bejelentését elmulasztom, az ebből származó jogalap nélküli kifizetés teljes összegét és annak kamatait köteles vagyok megtéríteni.

Kelt, ...,   . év   . hó   . nap

.....
A kérelmező saját kezű aláírása

Az igénybejelentést a tájékoztatóban foglaltak szerint kell kitölteni, és az ott megjelölt okmányokkal együtt benyújtani.

2. melléklet: Gyermekgondozási díj igénylésének igénylőlapja

ORSZÁGOS EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI PÉNZTÁR

IGÉNYBEJELENTÉS
gyermekgondozási díjra

1. A kérelmező adatai

Családi és utóneve:	
Születési családi és utóneve:	
Anyja neve:	
Születési helye:	
Születési időpontja:	□□□□.□□.□□.
TAJ száma:	□□□□□□□□□□

1.a. A gyermekgondozási díj folyósítását bankszámlára kéri?

Igen Nem

1. Amennyiben igen, a számlát vezető pénzügyintézet neve:

Bankszámlaszám:

2. Amennyiben nem, a folyósítás címe:

Címe:	irányítószám	település
utca	házszám	emelet, ajtó

2. A gyermekgondozási díjat □□□□. év □□. hó □□. napjától igénylem

3. A gyermek(ek) adatai, aki(k) után a gyermekgondozási díjat kéri

Név: _____ Szül.idő: □□□□.□□.□□. TAJ: □□□□ □□□□ □□□□

Név: _____ Szül.idő: □□□□.□□.□□. TAJ: □□□□ □□□□ □□□□

Név: _____ Szül.idő: □□□□.□□.□□. TAJ: □□□□ □□□□ □□□□

Név: _____ Szül.idő: □□□□.□□.□□. TAJ: □□□□ □□□□ □□□□

4. A kérelmezőnek

4.1 Saját, örökbefogadott gyermeke	☐
4.2 Házastársa (élettársa) bejegyzett élettársa gyermeke	☐
4.3 Gyámként nevelt gyermeke	☐
4.4 Örökbefogadási szándékkal gondozásba vett gyermeke	☐
A gyermek(ek) háztartásba kerülésének időpontja	□□□□. év □□. hó □□. nap

5. A 3. pontban megjelölt gyermek után részesül/részesült-e valaki ellátásban igen nem

Amennyiben igen

5.1 Csecsemőgondozási díjban	☐
5.2 Gyermekgondozási díjban	☐
5.3 Gyermekgondozást segítő ellátásban (GYES)	☐
5.4 EGT tagállamban - családi ellátásban	☐

5.a Az ellátásban részesülő(részesült)

Családi és utóneve:	
TAJ száma:	□□□□ □□□□ □□
Születési helye:	
Születési időpontja:	□□□□. év □□. hó □□. nap
Anyjának születési neve:	

5.b A folyósítás időtartama		□□□□. év □□. hó □□-tól	
		□□□□. év □□. hó □□-ig	
A folyósító szerv neve:			
Címe:	irányítószám	település	
utca		hátszám	emelet, ajtó

6. Van(nak)-e a háztartásban másik gyermek(ek) akik után a kérelmező, vagy más személy ellátásban részesül/részesült?		igen ☐	nem ☐
Amennyiben igen az ellátás jogcíme			
6.1	Csecsemőgondozási díjban		☐
6.2	Gyermekgondozási díjban		☐
6.3	Gyermekgondozást segítő ellátásban (GYES)		☐
6.4	EGT tagállamban - családi ellátásban		☐

6.a Az ellátásban részesülő (részesült)	
Családi és utóneve:	
TAJ száma:	□□□□ □□□□ □□□□
Születési helye:	
Születési időpontja:	□□□□. év □□. hó □□. nap
Anyjának születéskori neve:	

6.b A folyósítás időtartama		□□□□. év □□. hó □□-tól	
		□□□□. év □□. hó □□-ig	
A folyósító szerv neve:			
Címe:	irányítószám	település	
utca		hátszám	emelet, ajtó

Ha az 5., illetve 6. pont alapján az 1. pontban megjelölt kérelmezőn kívül, más személy gyermekgondozási díjban részesül(t), (ahhoz, hogy az 1. pontban megjelölt kérelmező GYED-et kaphasson)ki kell tölteni a „Kérelem gyermekgondozási díjról történő lemondáshoz” elnevezésű nyomtatványt is. Ha a lemondás miatt jogalap nélküli kifizetés keletkezik, a 8. pont szerinti nyilatkozat közös kitöltésével hozzájárulhatnak az 1. pont szerinti kérelmező ellátásából történő levonáshoz.

7. Az EGT valamely tagállamában a gyermekének születését megelőző két éven belül rendelkezett biztosítási jogviszonnal: Igen ☐ Nem ☐	
Amennyiben igen a biztosítási jogviszony időtartama: □□□□. év □□. hó □□-tól	
□□□□. év □□. hó □□-ig	
A biztosítási jogviszony megnevezése:	
A külföldi foglalkoztató neve:	
Címe	
A munkavállalás helye szerinti tagállam meghatározott biztosítási száma:	
Amennyiben igen a biztosítási jogviszony időtartama: □□□□. év □□. hó □□-tól	
□□□□. év □□. hó □□-ig	
A külföldi foglalkoztató neve:	
Címe	
Az EGT valamely tagállamában Ön vagy más személy részére folyósítanak (folyósítottak) ellátást: Igen ☐ Nem ☐	
Amennyiben igen az ellátás jogcíme:	

PEO. 07

7.a Jelenleg rendelkezik-e egyidejűleg fennálló több jogviszonnyal? Igen ☐ Nem ☐									
Amennyiben igen :									
A foglalkoztató neve:									
Címe:		irányítószám			település				
utca					házzszám		emelet, ajtó		
A foglalkoztató neve:									
Címe:		irányítószám			település				
utca					házzszám		emelet, ajtó		

A gyermekgondozási díjban részesülő köteles 8 napon belül az illetékes folyósító szerv külön felhívása nélkül bejelenteni minden olyan tényt, adatot, amely az ellátásra való jogosultságát vagy az ellátás folyósítását érinti.

Köteles bejelenteni például, ha:

- a gyermekgondozási díjra jogosító gyermek a háztartásából kikerül,
- a gyermekgondozási díjra jogosító gyermek napközben ellátásban részesül, anélkül, hogy a gyermekgondozási díjat igénylő keresőtevékenységet folytatna

Kijelentem, hogy az igénybejelentésen feltüntetett adatok a valóságnak megfelelnek, egyben tudomásul veszem azt, hogy köteles vagyok a gyermekgondozási díj folyósítását érintő változásokat bejelenteni. Ha a változások bejelentését elmulasztom, az ebből származó jogalap nélküli kifizetés teljes összegét és annak kamatait köteles vagyok megtéríteni.

Kelt, ...,   . év   . hó   . nap

.....
igénylő vagy törvényes képviselő aláírása

8. Hozzájáruló nyilatkozat

Jelen nyilatkozatunkkal hozzájárulunk ahhoz, hogy az 5.a., illetve 6.a. pontban nevezett ..... által jogalap nélkül felvett gyermekgondozási díj a(z) 1. pont szerinti ..... részére – a közös háztartásban nevelt gyermekünkre tekintettel – megállapításra kerülő pénzbeli egészségbiztosítási ellátás összegéből levonásra kerüljön.

Kelt, ...,   . év   . hó   . nap

.....
az ellátást kérelmező szülő

.....
az ellátást jogalap nélkül felvevő szülő

A levonáshoz való hozzájárulásra vonatkozó egybehangzó nyilatkozat hiányában a jogalap nélkül felvett ellátást – felróhatóságra tekintet nélkül – az a személy köteles visszafizetni, aki azt felvette.

3. melléklet: Gyermekgondozási díj továbbfolyósításának a kérelme

ORSZÁGOS EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI PÉNZTÁR

KÉRELEM

gyermekgondozási díj továbbfolyósítására

1. A kérelmező adatai

Családi és utóneve:	
Születéskori neve:	
Születési helye, időpontja:	, .év . hó . nap
Adószáma:	
TAJ száma:	

2. Melyik gyermeke jogán kéri a gyermekgondozási díj továbbfolyósítását:

Családi és utóneve:	
Születési helye, időpontja:	, .év . hó . nap
TAJ száma:	

3. Mely időponttól kéri a gyermekgondozási díj továbbfolyósítását:

. év . hó . napjától
----

4. A gyermekgondozási díj folyósításának szünetelését megelőzően folyósított ellátásra vonatkozó adatok

Az ellátást Tb. kifizetőhely folyósította?		igen ☐	nem ☐
Amennyiben igen, a kifizetőhely (foglalkoztató) megnevezése:			
Címe	irányítószám	település	
utca		hátszám	
Amennyiben nem, a folyósító Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerv megnevezése:			
Címe	irányítószám	település	
utca		hátszám	

5. A 2. pontban megjelölt gyermek után jelenleg részesül-e valaki ellátásban?

Igen ☐	Nem ☐
-------------------------------	------------------------------

5.1. Amennyiben igen.

Az ellátásban részesülő családi és utóneve:	
TAJ száma:	
Az ellátás fajtája *:	
Gyermekgondozási díj	☐
Gyermekgondozási segély	☐
EGT tagállamban családi ellátás	☐

5.2. Ha a 2. pontban megjelölt gyermek után gyermekgondozási segély folyósítására került sor

Kérték-e a gyermekgondozási segély folyósításának megszüntetését a Magyar Államkincstártól	Igen ☐	Nem ☐
Amennyiben igen, mely időponttól	. év . hó . nap	

6. A 2. pontban megjelölt gyermekek kivül a háztatásában élő másik gyermek(ek) után jelenleg részesül-e valaki ellátásban?

Igen ☐	Nem ☐
-------------------------------	------------------------------

6. 1. Amennyiben igen.

Az ellátásban részesülő családi és utóneve:	
TAJ száma:	
Az ellátás fajtája :	
Gyermekgondozási díj	☐
Gyermekgondozási segély	☐
EGT tagállamban családi ellátás	☐

7. Az ellátást bankszámlára kéri?

Igen ☐	Nem ☐
-------------------------------	------------------------------

7. 1. Amennyiben igen.

A számlát vezető pénzintézet neve:	
Számla szám:	

7. 2. Amennyiben nem.

Az utalási cím	irányítószám				település	
utca					házsám	emelet, ajtó

8. Munkáltatóra vonatkozó adatok, ahol jelenleg munkát végez.

A munkáltató neve:						
A munkáltató címe	irányítószám				település	
utca					házsám	emelet, ajtó

A munkáltató neve:						
A munkáltató címe	irányítószám				település	
utca					házsám	emelet, ajtó

A munkáltató neve:						
A munkáltató címe	irányítószám				település	
utca					házsám	emelet, ajtó

* A megfelelő választ X-el jelölje

9. Nyilatkozat:

Tudomásul veszem, hogy nem jár a gyermekgondozási díj, ha:

a) a jogosult a gyermek 1 éves kora előtt bármilyen jogviszonyban díjazás – ide nem értve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazását – ellenében munkát végez, vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységét személyesen folytatja;

b) a jogosult a gyermek 1 éves kora előtt – munkavégzés nélkül – megkapja a teljes keresetét, ha a keresetét részben kapja meg, csak az elmaradt kereset után jár gyermekgondozási díj;

c) a jogosult egyéb rendszeres pénzellátásban – ide nem értve a táppénzt, a baleseti táppénzt, a terhességi-gyermekágyi segélyt, a gyermekgondozási díjat, a gyermekgondozási

támogatást, az álláskeresői járadékot és segélyt, a vállalkozói és a munkanélküli járadékot, valamint az álláskeresőt ösztönző juttatást – részesül;

d) a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, nevelésbe vették, továbbá ha harminc napot meghaladóan bentlakásos szociális intézményben helyezték el;

e) a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) helyezték el, kivéve, ha a gyermek 1 éves kora után a jogosult keresőtevékenységet folytat (ide nem értve a rehabilitációs, habilitációs foglalkozást nyújtó intézményi elhelyezést);

f) a jogosult előzetes letartóztatásban van vagy szabadságvesztés, elzárás büntetését tölti;

g) a gyermekgondozási díj első igénybevétele a gyermek egy éves kora után kezdődik, az első igénybevétel első napjától számított 60 napig, ha a jogosult bármilyen jogviszonyban díjazás – ide nem értve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazását – ellenében munkát végez vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységet személyesen folytat, kivéve, ha az igénylő a gyermekre tekintettel terhességi-gyermekágyi segélyt vett igénybe, vagy a gyermekgondozási díjban részesülő meghal.

A gyermekgondozási díjban részesülő köteles 15 napon belül az illetékes folyósító szerv külön felszólítása nélkül bejelenteni minden olyan tényt, adatot, amely az ellátásra való jogosultságát érinti.

Kijelentem, hogy az igénybejelentésen feltüntetett adatok a valóságnak megfelelnek, és egyben tudomásul veszem, hogy a gyermekgondozási díj folyósítását érintő változásokat köteles vagyok bejelenteni. Ha a változások bejelentését elmulasztom, akkor az ebből származó jogalap nélküli kifizetés teljes összegét és annak kamatait köteles vagyok megtéríteni.

Kelt,

év hó nap

.....
A kérelmező saját kezű aláírása

NYILATKOZAT

Alulírott, Biró Viktória nyilatkozom, hogy a záró dolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját munkám eredményei.

Kelt: Zalaegerszeg, 2016. május 19.

Biró Viktória

---

hallgató aláírása

ÖSSZEFOGLALÁS

Magyarország családbarát politikája az egészségbiztosítási ellátások tükrében

---

záró dolgozat címe

Biró Viktória

Pénzügy Számviteli szak/Vállalkozási szakirány/Nappali

Hallgató neve

Szak/szakirány/munkarend

A záró dolgozatomat a Zala Megyei Kormányhivatalnál készítettem.

A 90-es évektől lényegesen megváltoztak a családalapítási szokások, számottevően csökkent a házasságkötések száma, az élettársi viszonyoké pedig növekedett. Nagyon sok olyan párkapcsolat van, ahol nem vállalnak gyermeket. A gyermekvállalással kapcsolatosan a mai fiatalok nem úgy döntenek, mint régen. Korábban mindenki 20 éves kora körül szült. Manapság nagyon sok olyan érv van, ami miatt a fiatalok később vállalnak gyermeket. Így pedig a gyermekek száma csökken, és ez a népesség csökkenését is maga után vonja. Erre az Európai szintű demográfiai válságra a különböző országok eltérően reagálnak. Van, ahol a migrációban látják megoldást, ezzel szemben a magyar kormány a családok megerősítésében.

Dolgozatomban bemutattam, hogy az állam sikeres családbarát politikát folytat, 2014. év óta is folyamatosan bővítik és korszerűsítik az ellátásokat. Céljuk, hogy támogassák a családokat, és ösztönözzék a további gyermekvállalás emelkedését, ezzel elősegítsék a népességszám növekedését. 2014. évtől már sokkal több forrás jutott a családoknak a költségvetésből.

Megemlítettem röviden a családi adókedvezményt, a nők 40 éves kedvezményes nyugdíjazását, valamint az új támogatást a CSOK-ot. A politikusok meg akarják állítani a demográfiai válságot, ahhoz pedig az kell, hogy a családok mellé álljanak, hogy minél több ellátást tudjanak igénybe venni. A CSOK-kal még jobban motiválják az embereket a gyermekvállalásban, hiszen 3 gyermek esetén 10 + 10 millió forint összeghez is hozzá juthatnak, hitel- és támogatás formájában.

Részletesen bemutattam, hogy 2014. évtől új ellátásokat vezettek be, valamint újíítottak meg. Kitértem a GYED extrára azon, belül is a hallgatói GYED-re, a GYES-re, a több gyermek után járó-, és ikergyermekek után járó ellátásokra, valamint a GYED melletti munkavégzés lehetőségére. Megállapítható, hogy az adókedvezmény, CSED, GYED támogatások összege folyamatosan növekszik, hiszen munkához, jövedelemhez kötött támogatás, ezzel is ösztönözve a munkavállalást. A GYES és a családi pótlék pedig nem munkához kötött ellátások, az összegük hosszú évek óta nem emelkedett.

A statisztikai fejezetben elemzést végeztem néhány ellátás költségvonzatáról, valamint a 2016. évi összegének emelkedéséről. Ehhez a Zala Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Osztály adatait használtam fel. Az én meglátásom szerint a jövőben is komoly szerepe lesz a családtámogatásnak, hiszen még a kedvezőtlen demográfiai folyamat

megfordítása nem fejeződött be. A kormány szándéka az, hogy minden évben új és egyre kedvezőbb támogatást biztosítsanak a családoknak.

Elemzéseimből az a következtetés is levonható, hogy leginkább a Diplomás GYED és a párhuzamos ellátások igénybevétele jelentenek lényeges jövedelem-növekedést az igénybevevő családoknál.

Röviden részleteztem a GYED extra és a GYES pénzügyi kezelését. A GYED-et az E. alapból, míg a GYES-t a MÁK központi számlájáról finanszírozzák. Ezek az ellátások túlléphetőek, a teljesülésük külön van szabályozva, módosítás nélkül eltérhetnek az előirányzattól.

Végezetül néhány mondatban kitértem Ausztria és Románia szomszédos országainkban járó családi pótlékok összegére is. A táblázatom nagyon jól szemléltette, hogy Ausztriában nagyobb összeggel támogatják a gyermekeket egészen 26 éves korukig, míg iskolába járnak, valamint életkor csoportonként és gyermek létszámra állapítják meg a családi pótlékot. Magyarországon, mint ahogy említettem is 3, vagy több gyermekes családokat támogatják jobban. Románia a szülőket relatíve kevés összeggel támogatja.

Következtetésként levonható még, hogy a kormány több segítséget nyújt, mint régen, de véleményem szerint nem a 18-24 éves főiskolásokat, egyetemistákat kellene jobban ösztönözni a gyermekvállalásra, hanem a 25-35 év közöttieket, akiknek még nincs biztos egzisztenciájuk és nem tudnak tartalékokat képezni. Ugyanis a fiatal lányok, ha elmennének szülni, akkor a nagy részük már nem fejezné be tanulmányait.

Tapasztalataimra támaszkodva (négyen vagyunk testvérek) a családi pótlék szempontjából javaslatom az, hogy ne csak 20 éves korig támogassák a tanulókat, amíg középiskolába járnak, hanem a felsőfokú tanulmányokra is terjesszék ki azt. Hiszen nagyon sokan ennek hiányában nem tudnak egyetemen, főiskolán tovább tanulni, mivel szüleiknek nincs megfelelő jövedelmük. Az államnak nem csak az ellátások összegét kellene emelnie, hanem az ellátások korhatárát is, hogy mindenki számára kedvezőbb legyen, és így a tovább tanulás sem lenne akkora akadály, mint manapság. Ha ezt sikerülne elérni, akkor ez tovább növelné Magyarország sikeres családbarát politikáját.

Dolgozatom megírása közben az motivált, hogy a magyar családok jelenlegi támogatások helyzetét reálisan bemutassam illetve néhány előremutató javaslatot tegyek.